

Op de Poel

Resultaten van het archeologisch vooronderzoek proefput 2 te Geel, Grote Markt

Alfonso Medinilla
AS Rapportage 2010-13bis
Versie 1.0 - 2010-10-20

Opdrachtgever:
Stad Geel
Werft 20
2440 Geel

Opgraving ☐	Prospectie ☒	
Vergunningsnummer:	2010/283	2010/283 (2)
Datum aanvraag:	12/08/2010	12/08/2010
Naam aanvrager:	Alfonso Medinilla	Alfonso Medinilla
Naam site:	Grote Markt Geel: Proefput 2	

© 2010

Archaeological Solutions bvba, Paardenstraatje 3, 2800 Mechelen

Foto's: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

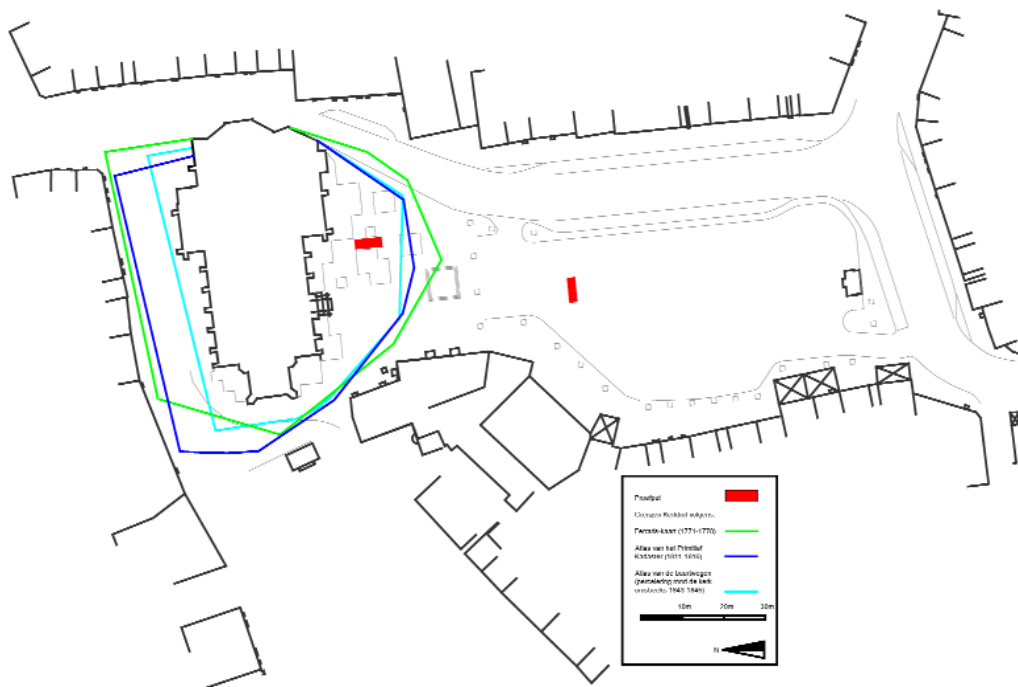
Voor inhoud en strekking van ondertekende artikels zijn de auteurs zelf verantwoordelijk.

Inhoudstafel

1	Inleiding	4
1.1	Basisgegevens	5
1.2	Reden van het onderzoek	6
1.3	Doel van het onderzoek	6
1.4	Samenvatting van het rapport	6
1.5	Dankwoord	6
2	Historische context	6
3	Onderzoeksmethode	12
4	Onderzoeksresultaten	12
4.1	Stratigrafische opbouw	12
4.2	Kasseiweg	14
4.3	Grote post-Middeleeuwse kuilen	15
4.4	Andere sporen	16
4.5	Vondsten	18
5	Besluit en aanbevelingen	21
6	Lijsten	22
7	Geciteerde werken	22
8	Bijlagen	23
9	Colofon	
	Documenteigenschappen	

1 Inleiding

Op vraag van Ruimte en Erfgoed Vlaanderen werd tussen 26 mei en 2 juni 2010 in opdracht van het stadsbestuur van Geel een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd op de markt van Geel. Deze stond in het teken van geplande graafwerken voor de aanleg van een bufferbekken voor regenwater (cf. infra). Bij dit onderzoek kon vastgesteld worden dat het plangebied grotendeels binnen de grenzen van het voormalige kerkhof lag dat bovendien opmerkelijk goed bewaard was gebleven. Op basis van bovengenoemde resultaten besloot de Stad Geel het kerkhof in situ onverstoord te laten en het geplande bufferbekken te verleggen naar een meer zuidelijk gedeelte van de markt. Gezien de resultaten van bovengenoemd onderzoek enkel toepasbaar zijn op de zone van het voormalige kerkhof werd op vraag van Ruimte en Erfgoed Vlaanderen een tweede prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd. Deze prospectie werd uitgevoerd tussen 1 en 2 september 2010.

Afb. 1: Huidige aanleg van het marktplein met aanduiding van de proefputten

Dwars op het geplande bufferbekken werd een proefput van 6 op 2 meter gegraven tot op de onverstoordte bodem. Hieruit kon worden vastgesteld dat er op een diepte van ca. 1,20m onder het huidige loopvlak archeologische sporen aanwezig zijn die ondanks de periodieke verbouwingen aan de markt bewaard zijn gebleven. Door de beperkte omvang van het onderzoek was het echter moeilijk een gedetailleerde inschatting van het archeologisch potentieel te maken.

Het archeologisch vooronderzoek werd uitgevoerd tussen 1 en 2 september 2010 door projectarcheoloog Alfonso Medinilla en archeoloog Thierry De Laet, beiden in dienst van Archaeological Solutions B.V.B.A. Het gemeentebestuur van Geel stond in voor de logistiek en de grondwerken. De digitalisering en verwerking van de resultaten gebeurde tussen 20 en 24 september 2010.

1.1 Basisgegevens

Project	
Naam	Grote Markt
Soort onderzoek	Proefput
Projectcode	10-AS-13
Gemeentecode	GEEL-10-MARKT PROEFPUT 2
Opgravingsvergunning	2010/283, Vergunning tot het uitvoeren van een archeologische vooronderzoek, Alfonso Medinilla
Betrokken partijen	
Opdrachtgever	Stad Geel Tjen Daems Werft 20, 2440 Geel
Uitvoerder	Projectbureau Archaeological Solutions bvba Alfonso Medinilla en Thierry De Laet Paardenstraatje 3, 2800 Mechelen
Bevoegd gezag	Vlaamse Overheid, Ruimte en Erfgoed Alde Verhaert Lange Kievitstraat 111-113 bus 53, 2018 Antwerpen
Geolocatie	
Provincie	Antwerpen
Gemeente	Geel
Plaats	Geel
Toponiem	Grote Markt
Onderzoeksgebied	
Toponiem	Grote Markt
Ligging	
Grootte	227 m ²
Kadastrale gegevens	Afd. 6, Sec. G, percelen: openbaar domein
Hoogte maaiveld	23,32 m TAW
Resultaten	
Periode	middeleeuwen - heden
Complextype	Stadskernonderzoek
Beheer en plaats documentatie	Stad Geel, Werft 42, 2440 Geel (rapport met digitale en analoge kopieën aan Ruimte en Erfgoed, CAI en AS)
Beheer en plaats vondsten	Stad Geel, Werft 42, 2440 Geel

1.2 Reden van het onderzoek

Een eerste bufferbekken was voorzien vlak voor de Sint-Amandskerk op de markt. Uit een eerste prospectie met ingreep in de bodem van 26 mei tot 2 juni 2010 bleek dat het plangebied grotendeels binnen het voormalige kerkhof rond de Sint-Amandskerk lag, hetwelke bovendien zeer goed bewaard was gebleven.

Gezien de extreme densiteit van een kerkhofsituatie midden in de stadskern werd ervoor gekozen het grafveld in situ te bewaren en de plannen te verleggen naar een zone die buiten de kerkhofgrenzen ligt. De resultaten van de prospectie in mei en juni 2010 konden echter enkel gebruikt worden om het bodemarchief binnen de gereconstrueerde grenzen van het voormalige kerkhof in te schatten. Daarom moest een tweede prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd worden binnen het verlegde plangebied.

1.3 Doel van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is een archeologische evaluatie te maken van het plangebied. Dit bestaat enerzijds uit het nagaan van de stratigrafische opbouw van de ondergrond, en anderzijds een inschatting van het archeologisch potentieel van het plangebied. Er werd nagegaan of er sporen aanwezig zijn, van welke aard de sporen zijn, in welke mate deze sporen bewaard of verstoord zijn, of de sporen duidelijke structuren vormen en aan welke periode des sporen kunnen toegewezen worden.

1.4 Samenvatting van het rapport

Op de markt van Geel werden een proefput van zes op twee meter gegraven, dwars op een gepland infiltratiebekken. Er werd een humus-ijzer-pozol bodem teruggevonden die enkele sporen vertoont. De verstoringsgraad was van die aard dat het op basis van de onderzochte zone onmogelijk was een gedetailleerde inschatting te maken van het archeologisch potentieel van het plangebied.

1.5 Dankwoord

Graag wensen wij de Stad Geel, en meerbepaald de heer Tjen Daems, te danken voor het vertrouwen dat zij als opdrachtgever in het projectenbureau Archaeological Solutions stellen. Dank gaat ook uit naar Maarten Bracke voor het advies.

2 Historische context

Geel is een zogenaamd "dubbeldorp", ontstaan uit twee historische centra met een eigen kerk en plein (Simons, Luyten & De Bont, 2007: p. 9). Het oudste van deze centra is gevormd rond de Sint-Dimpnakerk in het oosten van de stad. In de twaalfde eeuw vormde zich een nieuwe kern rond de Sint-Amandskerk aan de markt. In de loop van de volgende eeuwen ontwikkelde deze zich tot het dominante centrum van Geel en overschaduwde de Sint-Dimpnaparochie mede na het verkrijgen van marktrechten en de oprichting van een schepenbank.

De Sint-Amandskerk in haar huidige Laattogotische stijl is ingewijd in 1531 na grote restauratiewerken ten gevolge van een brand in 1488 of 1499 (Steyaert). Sinds de bouw werd de kerk verschillende keren gerestaureerd onder meer na oorlogsschade begin jaren 1950.

Het kerkhof rondom de markt bleef tot 1807 in gebruik, toen het werd afgeschaft ten gevolge van een Franse wet inzake begravingen binnen de stadskern (Koyen, 1977-1978: p. 156). Hierna werden de doden verder begraven op het Sint-Dimpakerkhof. Het kerkhof heeft tot 1814 rond de kerk gelegen (Simons, Luyten & De Bont: 2007). De bakstenen stichel (lage ommuring) is mogelijk tot 1829 blijven staan (Koyen, 1977-1978: p. 159). Een formele begindatum van dit kerkhof is niet bekend. De Sint-Amandskerk en -parochie dateert evenwel uit de twaalfde en dertiende eeuw, en men kan er van uitgaan dat de begravingen rond de kerk in die periode zijn begonnen. Afb. 2 toont een van de oudste afbeeldingen van de Markt van Geel. Het kerkhof aan de noordzijde van de kerk is duidelijk te zien.

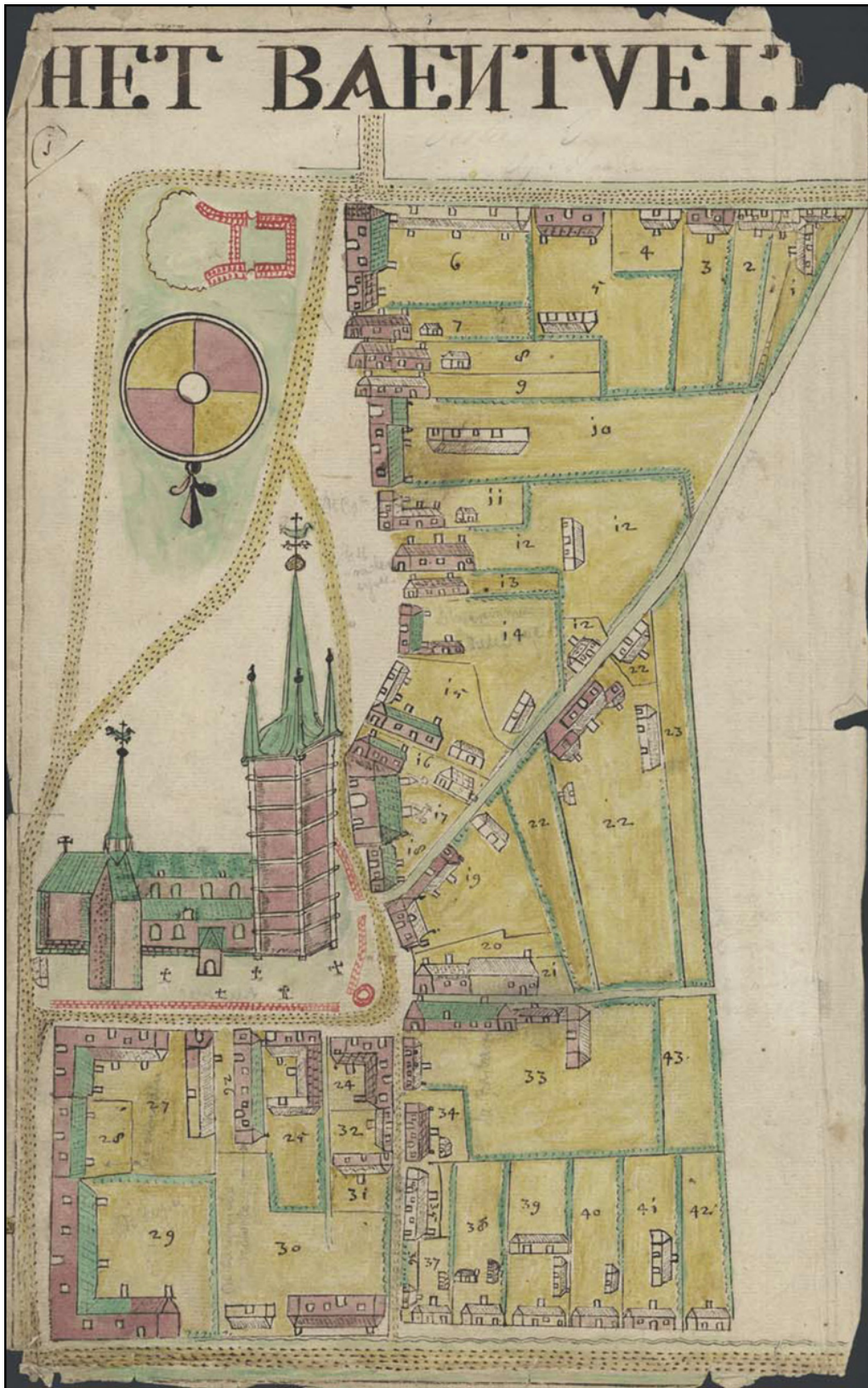
Het marktplein kende tot het begin van de 19de eeuw nauwelijks veranderingen (Leysen, 2009: p. 3-5). Op het midden van de markt werd in 1684 een waterput met pomp aangelegd, die in 1882 terug werd afgebroken. In het meest zuidelijk deel van de markt lag een 'pensepoel', een grote open vijver die gebruikt werd in geval van brand maar ook voor het bleken van laken en linnen. Deze poel werd begin 19de eeuw om hygienische redenen gedicht, en er werd een pomp op dezelfde locatie geplaatst. De poel is te zien op de kaart uit het meetboek van J.-B. Berghmans (Afb. 2) en de Ferrariskaart (Afb. 3).

De grootste veranderingen kwamen er in de negentiende en twintigste eeuw, toen de markt verschillende keren werd heraangelegd (Simons, Luyten & De Bont: 2007 : p. 12-14). In 1880 werd een eerste park aangelegd, in 1908 werd in het midden van de markt een kiosk aangelegd en aansluitend werd het plein volledig heraangelegd als park. Afb. 5 t.e.m. 7 tonen de markt voor en na de aanpassingen van 1909.

Na de Tweede Wereldoorlog kende de markt voor de ondergrond veel ingrijpendere veranderingen. Direct na de oorlog werd de markt als een open plein aangelegd en werd de kiosk afgebroken (Simons, Luyten & De Bont, 2007: p. 12-14). In 1982-83 werd de markt volledig heraangelegd en als parkeerplaats gebruikt (Afb. 8).

Chronologie van (mogelijk) ingrijpende gebeurtenissen voor het marktplein (Uit: De Bont et al., 2007; Leysen, 2009; Steyaert)

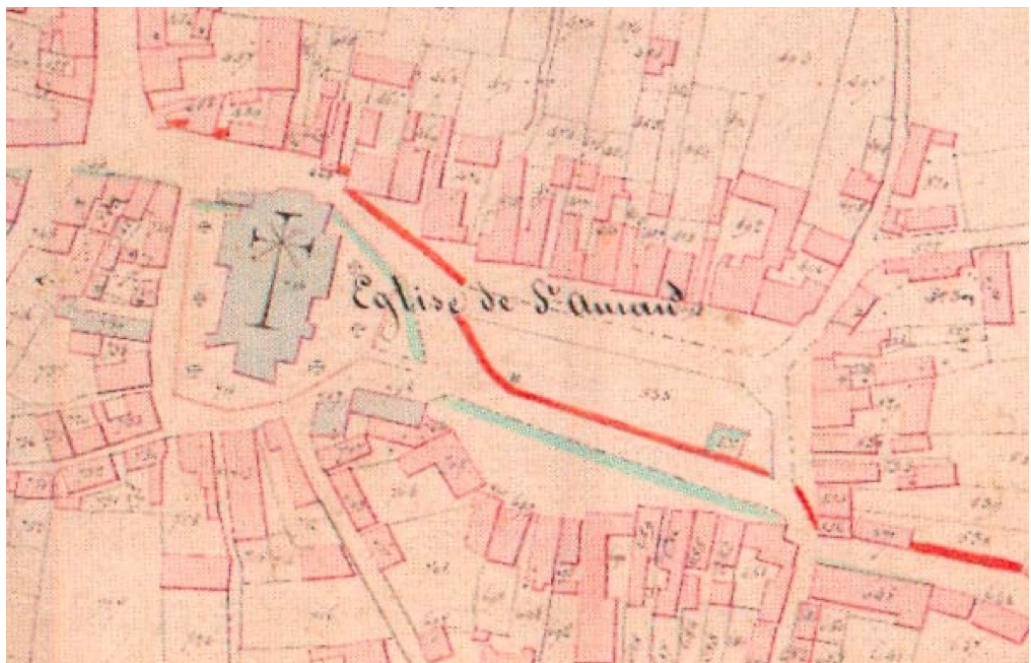
Datum	Gebeurtenis
12 ^{de} -13 ^{de} eeuw	Bouw van de Sint- Amandskerk
Begin 15 ^{de} eeuw	Eerste verkoopshalle
1488	Brand Sint-Amandskerk en aanpalende gebouwen
1504, 1528, 1606	Brand
1531	Inwijding nieuwe Sint-Amandskerk
1684	Bouw waterput met pomp op het midden van de markt
1749-1750	Aanleg eerste steenweg
1814	Stopzetten begravingen rond de Sint-Amandskerk
Begin 19 ^{de} eeuw	Dichten pensepoel en aanleg pomp in het zuiden van de markt
1880	1 ^{ste} park
1882	Afbraak oude pomp
1908	Bouw kiosk
1909	2 ^{de} park
1944	Bevrijding : kiosk en park gedeeltelijk vernield
1944-1960	Heraanleg als open ruimte
1982-1983	Heraanleg

Afb. 2: De west en noordzijde van de Markt (3de kwart 18de eeuw), Kaart uit het meetboek van J.-B. Berghmans (uit: Leysen, 2009)

Afb. 3: Ferrariskaart (1771-1778) (Koninklijke Bibliotheek van België)

Afb. 4: Marktplaats (1811) uit Atlas van het Primitief Kadaster (1811-1816) (uit: Leysen, 2009)

Afb. 5: Prentkaart van de markt rond 1880 (uit: Leysen, 2009: p. 9)

Afb. 6: Prentkaart van de markt rond 1880 met pomp (uit: Leysen, 2009: p. 9)

Afb. 7: Luchtfoto van de markt ca. 1910 (uit: Leysen, 2009: p. 10)

Afb. 8: Luchtfoto van de markt (1965-1970) na de verfraaiingswerken na de Tweede Wereldoorlog (uit: Leysen, 2009: p. 11)

3 Onderzoeksmethode

Er werd een proefput van 6 op 2 meter aangelegd dwars op het geplande bufferbekken. Deze proefput werd laagsgewijs verdiept met een graafmachine tot op verschillende niveaus. Op verschillende niveaus (50, 65, 110 en 200 cm onder het huidige loopvlak) werd het vlak volledig opgeschaafd, gefotografeerd en ingetekend. Alle aangetroffen sporen werden individueel onderzocht, gefotografeerd en ingetekend op schaal. Vondsten werden verzameld en geïnterpreteerd.

De wanden van de proefput werden schoongemaakt en tevens gefotografeerd en op schaal ingetekend. Iedere laag en context kreeg een spoornummer toegewezen. Alle registraties werden gedigitaliseerd. Digitale foto's, plannen en lijsten zijn meegeleverd met dit rapport.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Stratigrafische opbouw

Op basis van de proefput kunnen we een duidelijke opeenvolging van lagen uitmaken van de huidige betegeling van de markt tot de onverstoorde bodem.

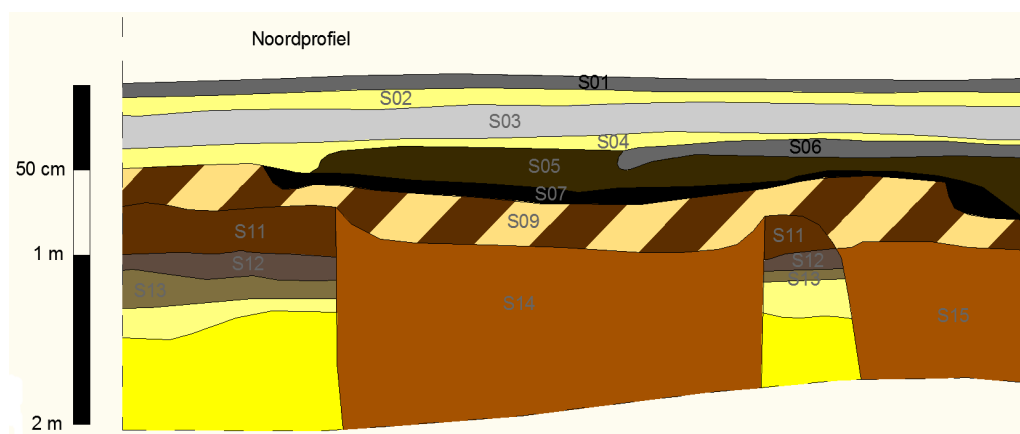
Afb. 9 t.e.m. 11 tonen de profielwanden van de proefput, duidelijk opgedeeld in lagen. Lagen 1 tot en met 4 (S01-S04) vormen de huidige aanleg van de markt en bestaan uit betegeling (S01), een stabilisé-laagje (S02), een betonpakket (S03) en een zandige stabilisélaag (S04).

Vlak onder deze lagen bevond zich een gedeeltelijk bewaarde kasseivloer (S06), mogelijk een oude weg dwars over de markt (cf. infra).

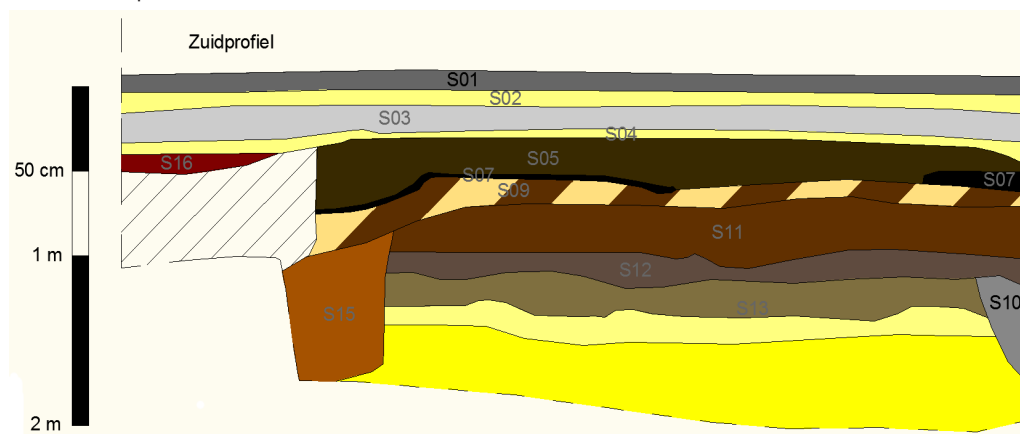
S05 t.e.m. S11 vormen de recentere lagen die sterk verstoord zijn door recente werken en nutsleidingen. S05 is een sterk verstoorde puinlaag (S05) met veel recent materiaal en een zwart sinterlaagje (S07). Hieronder bevinden zich opeenvolgens een vermengde bruine zandlaag met veel materiaal (S09), en een homogeen bruine humeuze laag met veel materiaal (S11).

De oudere lagen vormen een vrij duidelijke humus-ijzer-podzolbodem. S12 is de A(h) horizont of oorspronkelijke humeuze bovenlaag daaronder ligt een witgrijze uitlogingshorizont (E)(S13) die overgaat in een B-horizont waaronder zich de C-horizont of onverstoorde moederbodem bevindt.

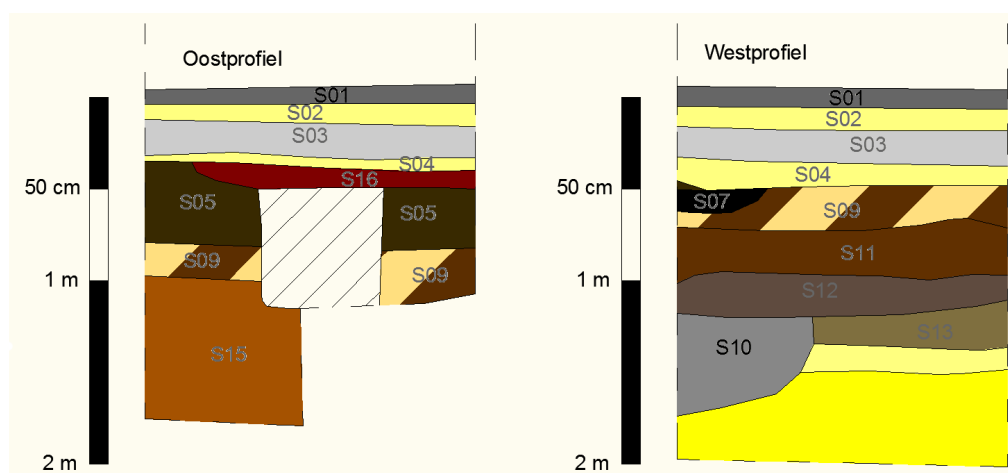
In de uitlogingshorizont waren duidelijk twee sporen op te merken in de westelijke profielwand (S08 en S10). Dit toont ons dat er een potentieel interessante laag met sporen bewaard is en dat die in de algemene opbouw van de markt bewaard is gebleven.

Afb. 9: Noordprofiel

Afb. 10 Zuidprofiel

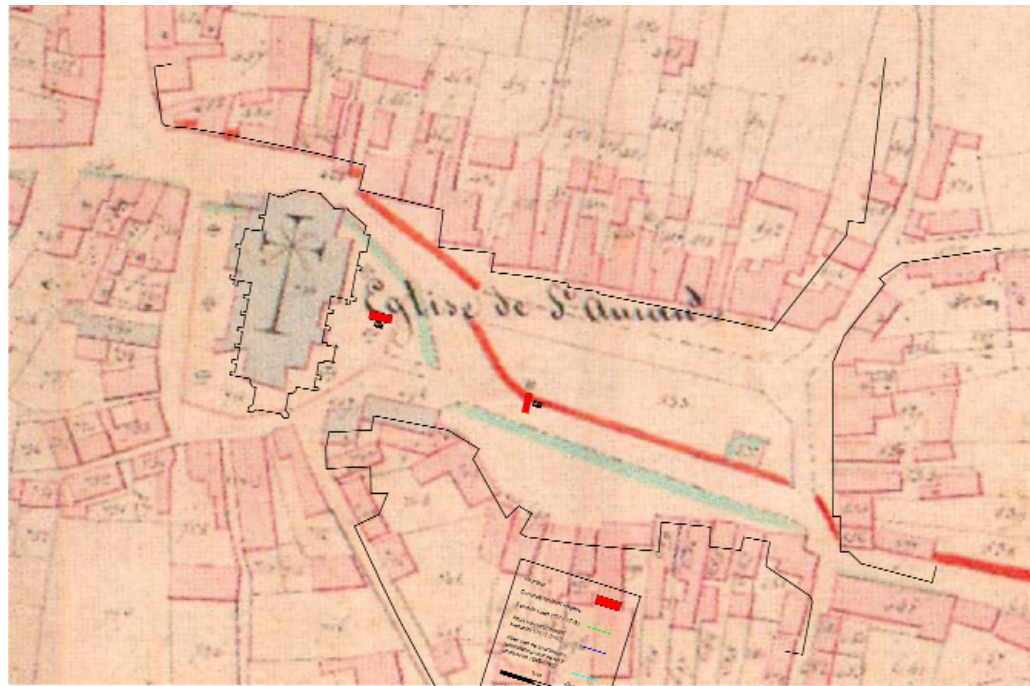
Afb. 11: Oost en Westprofiel

4.2 Kasseiweg

Vlak onder de huidige marktaanleg (S01 t.e.m. S04) werd een deels bewaarde kasseiweg teruggevonden (Afb. 12). De locatie, diepte en samenstelling van dit spoor wijzen er op dat we hier te maken hebben met een oude kasseiweg die over de markt liep. Afb. 13 toont de markt met aanduiding van de proefputten op een projectie van een kaart uit 1811. Op de oudste beschikbare kaart is dezelfde weg ook te zien (Afb. 2), de gebrekkige verhoudingen laten echter geen projectie toe.

Afb. 12: S06: gedeeltelijk bewaarde kasseiweg op ca. 50 cm onder het huidige loopvlak

Afb. 13: Markt van Geel met projectie van de atlas van het primitief kadaster (1811)

4.3 Grote post-middeleeuwse kuilen

Een groot deel van het onderzochte gebied was tot op aanzienlijke diepte doorgraven door twee rechthoekige kuilen (S14 en S15). Afb. 14 toont duidelijk afgelijnd S14 in het midden en S15 in het oostelijk deel van de proefput. Het materiaal dat uit deze sporen kwam is allemaal laat- en post-middeleeuws. Het gaat om steengoed van verschillende productiecentra (Westerwald, Raeren) en rood geglaazuurd aardewerk. Naast aardewerk werden pijpfragmentjes, musketkogels, aardewerken knikkers en kleine koperen voorwerpen teruggevonden. Het botmateriaal was een combinatie van menselijk en dierlijk materiaal, duidelijk verstoord. Deze sporen beslaan meer dan 60% van het onderzocht gebied en bemoeilijkten in grote mate het onderzoek naar andere sporen.

Afb. 14: Viakfoto op 200 cm onder het huidige loopvlak

4.4 Andere sporen

Ondanks de hoge verstoringsgraad van het onderzochte gebied konden toch enkele sporen geïdentificeerd worden. Het gaat om S08, een paalspoor (Afb. 15) en S10, een mogelijk ouder kuiltje met houtskoolresten (Afb. 16). Alle sporen bevonden zich op een oppervlakte van een drietal vierkante meter die niet verstoord was door recente factoren. Beide sporen zijn zichtbaar vanaf S12, de oudere humeuze bovenlaag. (cf. supra)

S08 heeft een vulling van grijsbruin gevlekt matig tot los zand met houtskoolspikkels. De scherpe aflijning en gevlekte vulling doen vermoeden dat het om een eerder recent spoor gaat. S10 daarentegen bestaat uit grijze matig tot compacte humeuze zandvulling met houtskoolbrokjes. En is mogelijk ouder dan S08. Het gaat echter om een inschatting die niet geverifieerd kon worden wegens het ontbreken van dateerbaar materiaal in de sporen.

Afb. 15: paalspoor in de westelijke profielwand (weggegraven bij verdere verdieping)

Afb. 16: Westelijk profiel met kuiltje: S10

4.5 Vondsten

Het merendeel van de vondsten zijn losse vondsten en fragmentaire vondsten uit de bovengenoemde kuilen. S14 en S15 komen wat aardewerkvondsten betreft sterk overeen, beiden gaven rood geglazuurd aardewerk en steengoed uit verschillende productiecentra prijs, maar ook pijpfragmentjes en kleine metalen vondsten. Opvallend is de aanwezigheid van menselijk botmateriaal.

Alle vondsten zijn duidelijk fragmentair, en komen uit vermengde contexten. Het ontbreken van recent materiaal duidt er wel op dat we met een oudere (16de-17de eeuw) depositie en vermenging te maken hebben.

Afb. 17: Enkele vondsten uit S15 (steengoed uit Westerwald en Raeren, majolica, geglaazuurd rood aardewerk en pijpfragment met versiering)

Afb. 18: S15: menselijk botmateriaal

Afb. 19: Enkele vondsten uit S14 (slibversierd rood aardewerk, groen geglaazuurd witbakkend aardewerk, pijpfragment, aardewerk knikker en koperen voorwerp)

Afb. 20: Losse vondsten: musketkogels

5 Besluit en aanbevelingen

Op basis van deze prospectie met ingreep in de bodem kon de stratigrafische opbouw van de marktzone van Geel in kaart gebracht worden. Tevens kon worden vastgesteld dat we te maken hebben met een potentieel interessant archeologisch gebied. Onder de niveaus met mogelijkheden rekenen we de oude bovenlaag (S12), de uitlogingshorizont (E)(S13) waarin zich de sporen S08 en S10 bevinden en de onverstoorde bodem (B en C horizont) waarin zich nog oudere sporen zouden kunnen bevinden.

De proefput van 6 op 2 meter liet echter niet toe de algemene verstoringsgraad in kaart te brengen. Meer dan drie vierden van het onderzocht gebied was tot op grote diepte doorgraven door twee grote post-middeleeuwse (16de 17de eeuw) rechthoekige kuilen. Er kan echter niet met zekerheid gesteld worden dat dit elders ook zo zal zijn.

Er moeten een aantal factoren in rekening gebracht worden bij de beslissing of verder onderzoek wenselijk is. In de eerste plaats de grote historische waarde van de marktzone van Geel, als een van de twee centra van de middeleeuwse stad. In de tweede plaats het ontbreken van recente bebouwing op het marktplein zelf. Het is immers bekend dat de marktzone sinds de aanleg ervan, naast een periodieke heraanleg geen noemenswaardige herbestemmingen heeft gekregen. Hierdoor zijn ingrijpende graaf en bouwwerken wellicht uitgebleven. Dit in combinatie met de afstand van ca. 50 cm tussen de onderkant van de huidige en vorige aanleg van de markt en de oorspronkelijke bovenlaag leidt ertoe dat we mogelijk met een bedreigd bodemarchief te maken hebben.

Samenvattend kunnen we stellen dat we te maken hebben met verschillende potentieel interessante niveaus binnen een historisch belangrijke stadskern. Een daarvan bracht bij het vooronderzoek twee sporen aan het licht. De verstoringsgraad door recente en oudere graafwerken (post-middeleeuwse kuilen) kon niet worden vastgesteld.

De historische waarde van de marktzone en de aanwezigheid van een (deels) onaangetaste stratigrafische opeenvolging van lagen, aangevuld met sporen hebben echter voldoende aangetoond dat het bodemarchief bedreigd wordt door de geplande graafwerken.

Er wordt dan ook aanbevolen heel het gebied in verschillende niveaus vlakdekkend op te graven. Gezien we te maken hebben met een beperkte oppervlakte van het plangebied kan in het geval van een hoge verstoring snel overgegaan worden naar een volgend niveau, zonder dat het risico gelopen wordt dat mogelijke oudere sporen vernietigd worden.

6 Lijsten

7 Geciteerde werken

De Bont, M. et al. (1977). Geel van Gisteren tot Morgen. Geel: Lions Mol-Geel.

Beeckmans, F., De Buyser, G. & Van Bulck, G. (2007). Munten, Rekenpenningen, Muntgewichten en Religieuze Devotionalia uit het Begijnhof van Kortrijk. Kortrijk.

Koninklijke Bibliotheek van België. (sd). Ferraris Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik. Opgeroepen op 10 juni, 2010, van Koninklijke Bibliotheek van België: http://kbr.be/collections/cart_plan/ferraris/ferraris_nl.html

Koyen, M. (1977-1978). Het Geels Verleden, bundeling van een reeks bijdragen verschenen in "Het Nieuwsblad van Geel" (1963-1973). Jaarboek van de Vrijheid en het Land van Geel (15), 156-160.

Leysen, G. (2009). Bouwhistorisch Onderzoek Stadsvernieuwingsproject Werft. Geel: Stadsarchief Geel.

Provincie Antwerpen. (sd). Atlas van de Buurtwegen. Opgeroepen op 3 juni, 2010, van Provincie Antwerpen: http://www.provant.be/bestuur/grondgebied/gis/atlas_buurtwegen/index.jsp?referer=tcm:7-9747-64

Simons, S., Luyten, L., & De Bont, M. (2007). Vierhonderd jaar bewoning rondom het marktplein van Geel. Jaarboek van de Vrijheid en het Land van Geel (42), 5-138.

Steyaert, R. (sd). Parochiekerk Sint-Amandus (ID: 52309). Opgeroepen op 10 juni, 2010, van Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed: De Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed: <http://inventaris.vioe.be/dibe/relict/52309>

8 Bijlagen

Bijlage 1: Sporenlijst

Projectnaam: Vooronderzoek Grote Markt Geel			Plaats: Geel	
Projectnummer:			Gemeente: Geel	
Projectcode: GEEL-10-MARKT - PROEFPUT 2			Jaar: 2010	Toponiem: Grote Markt

Spoor nr.	Niveau (t.o.v. Marktpllein)	Context	Samenstelling	Compactheid	Kleur	Insluitingen	Aflijning	Vorm	Afmetingen			Interpretatie
									lengte	breedte	dikte	
		kasseistenen aanleg van de markt										
S01	0 cm		klinkers								10 cm	
S02	15 cm	Stabiliselaagje	zand	los	geel						10 cm	
S03	20 cm	Betonlaag	beton		grijs						25 cm	
S04	33 cm	Stabiliselaagje	zand	los	geel						15 cm	
S05	40 cm	laag	zand en puin	matig los	donkergrijs tot zwart	BK, mortel, HK, AW, ME	scherp				28 cm	
S06	36 cm	kasseien	kasseiweg								10 cm	kasseien van de voormalige markt of een weg
S07	38 cm	laag	sinter	los	zwart		scherp				10 cm	
S08	120 cm	paalspoor	zand	matig tot compact			scherp		>35 cm	>35 cm	45 cm	
S09	38 cm	laag	zand	los	donkerbruin	BK, mortel, HK, AW, ME	matig tot scherp				40 cm	
S10	120 cm	kuil	zand	matig tot compact	grijs	HK	matig tot vaag				50 cm	
S11	48 cm	laag	zand	matig tot los	donkerbruin met beige vlekken	BK, mortel, HK, AW, ME	matig tot scherp				25 cm	
S12	100 cm	laag	zand	matig tot compact			matig				17 cm	Deels uitgebroken restant van de vorige marktaanleg onder S01 - S04
S13	112 cm	laag	zand	compact			onduidelijk				40 cm	
S14	50 cm	verstoring	zand en puin	matig tot los	bruin	BK, mortel, HK, AW, ME	scherp	rechthoeki g			> 130 cm	Grote rechthokige verstoring met Middeleeuws en post-Middeleeuws materiaal
S15	50 cm	verstoring	zand en puin	matig tot los	bruin	BK, mortel, HK, AW, ME	scherp	rechthoeki g			> 90 cm	Grote rechthokige verstoring met Middeleeuws en post-Middeleeuws materiaal
S16	35 cm	laag	sinter	los	rood en zwart						13 cm	

Bijlage 2: Vondstenlijst

Vondstenlijst

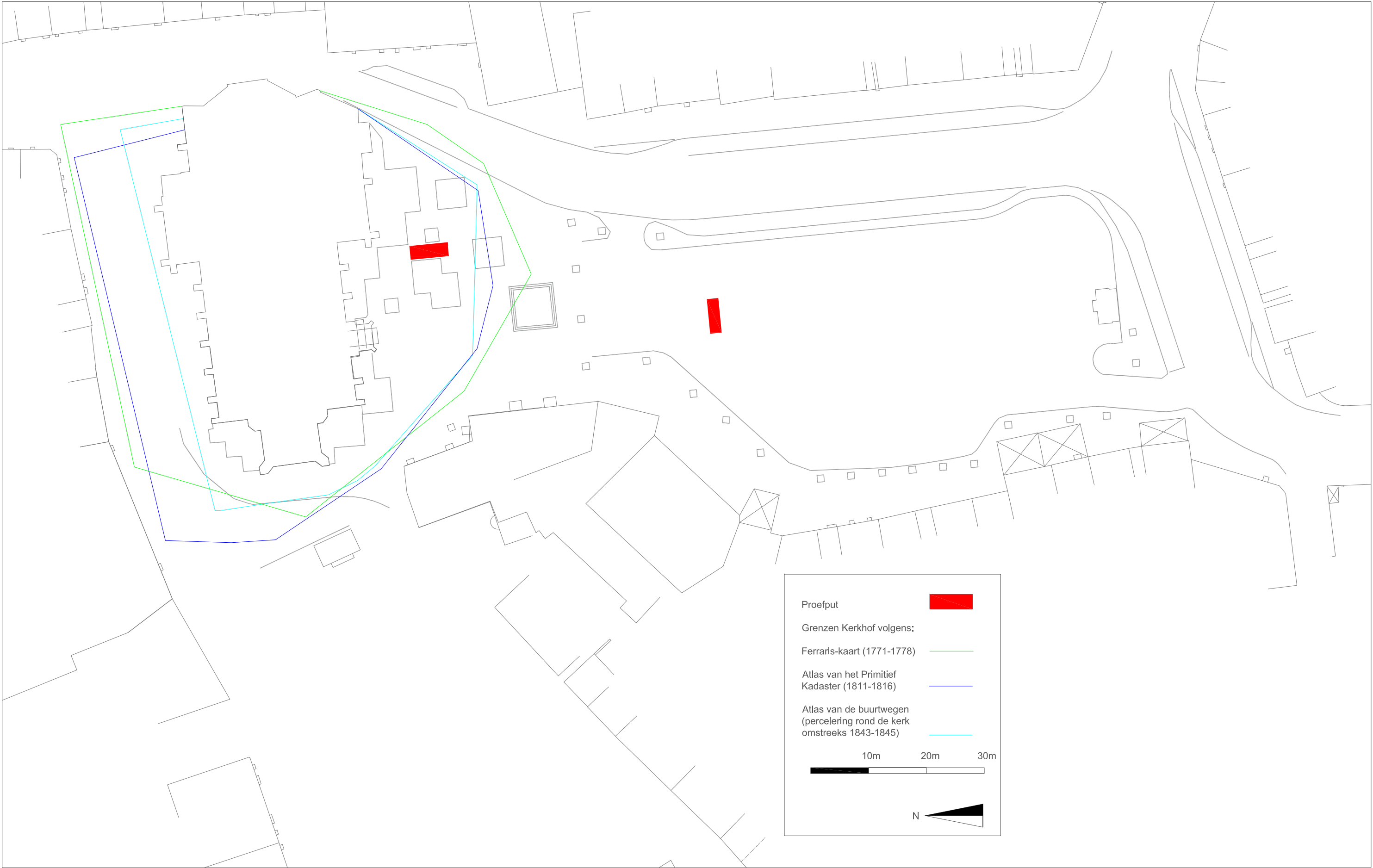
Projectnaam: Vooronderzoek Grote Markt Geel					
Projectnummer:					
Projectcode: GEEL-10-MARKT - PROEFPUT 2					
Jaar: 2010					
Vondstnummer	Spoor of locatie	Materiaal	Datering	Determinatie	Referentie
1	S05	AW; pijpaaarde; lood	Post-Middeleeuws	2x wandscherf rood geglazuurd AW; 1x pijpfragment; 1x musketkogel met impact	
2	S14	AW; pijpaaarde; koper	Post-Middeleeuws	2x oor, 1x voet, 1x rand, 2x wandscherf rood geglazuurd AW; 1x wandscherf groen geglazuurd witbakkend AW; 1x wandscherf groengeglazuurd grijsbakkend AW; 1x grijze AW knikker; 1x pijpfragment met mondstuk; 1x onbepaald koperen voorwerp met oortjes	
3	S15	AW; pijpaaarde; botmateriaal	Post-Middeleeuws	1x oor, 1x voet, 3x rand, 4x wandscherf rood geglazuurd AW; 3x rand steengoed Westerwald, 1x rand steengoed Raeren; 1xwandscherfbeschilderde majolica; 2x wandscherf groen geglazuurd witbakkend AW; 1x pijpfragment met rolstempelpersiering; 1x menselijk sleutelbeen; 3x dierlijk botfragment	
4	Losse vondsten	AW, Botmateriaal, lood	Post-Middeleeuws	9x rood geglazuurd AW; 6x steengoed Raeren, 1x steengoed Siegburg, 1x steengoed Westerwald, 1x Steengoed Langerwehe; 1x knikker Langerwehe; 1x pijpfragment; 2x menselijk botfragment; 2x dierlijk botfragment; 1x musketkogel zonder impact	

Bijlage 3: Lijst van zeefstaalresidu

Bijlage 4: Fotolijst

Projectnaam: Vooronderzoek Grote Markt Geel		Plaats: Geel
Projectnummer:		Gemeente: Geel
Projectcode: GEEL-10-MARKT - PROEFPUT 2	Jaar: 2010	Toponiem: Grote Markt

Fotonummer	Datum	Type foto	Onderwerp	
1	1/09/2010	Vlakfoto	50 cm	
2	1/09/2010	Vlakfoto	65 cm	
3	1/09/2010	Vlakfoto	110 cm	
4	1/09/2010	Vlakfoto	110 cm	
5	1/09/2010	Actiefoto		
6	2/09/2010	Vlakfoto	160 cm	
7	2/09/2010	Actiefoto		
8	2/09/2010	Andere	Sint Amandskerk	
9	2/09/2010	Andere	Huidige markt	
10	2/09/2010	Actiefoto		
11	2/09/2010	Coupefoto	S08	
12	2/09/2010	Coupefoto	S10	
13	2/09/2010	Actiefoto		
14	2/09/2010	Actiefoto		
15	2/09/2010	Vlakfoto	200 cm	
16	2/09/2010	Profielfoto	Noordprofiel	
17	2/09/2010	Profielfoto	Zuidprofiel	
18	2/09/2010	Profielfoto	Westprofiel	
19	2/09/2010	Profielfoto	Oostprofiel	
20	24/09/2010	Vondstfoto	S15 geselecteerde vondsten	
21	24/09/2010	Vondstfoto	S15 menselijk botmateriaal	
22	24/09/2010	Vondstfoto	S14 geselecteerde vondsten	
23	24/09/2010	Vondstfoto	losse vondsten: musketkogels	

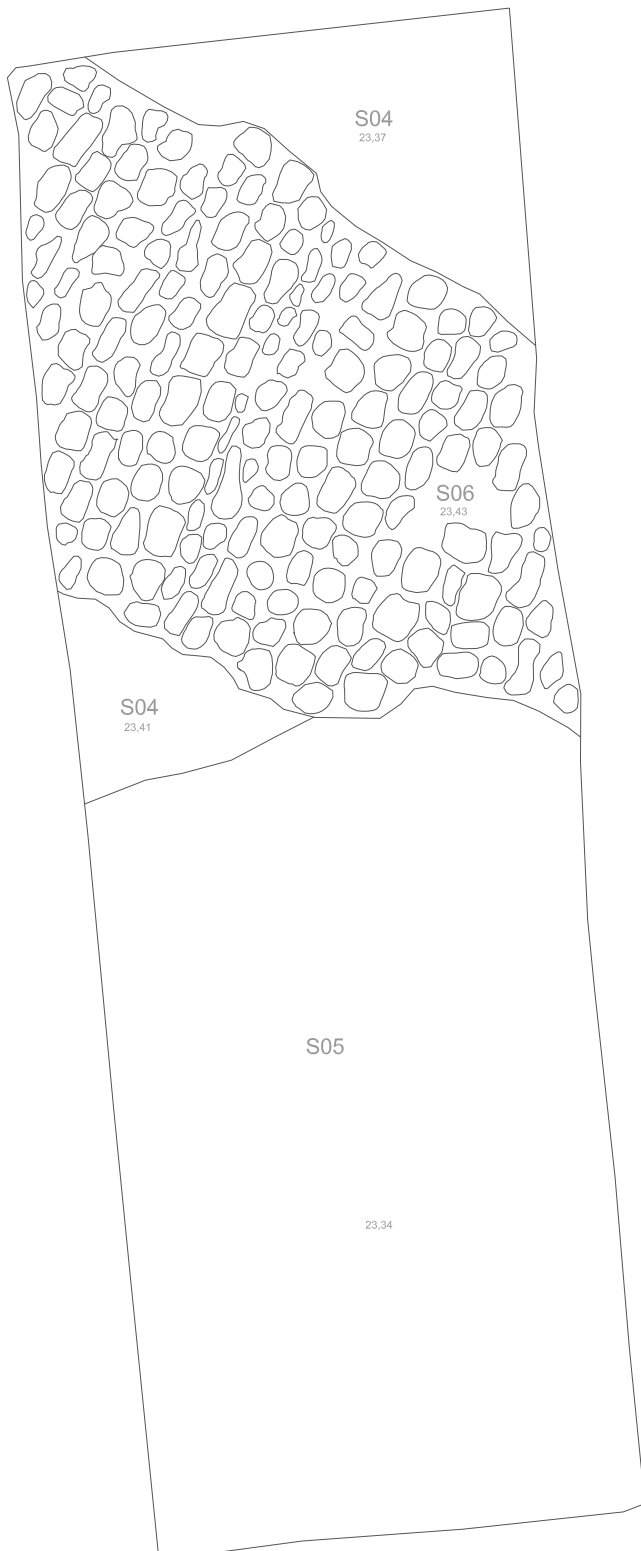
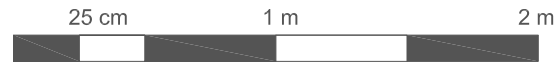

Bijlage 5 :Digitaal plan met aanduiding proefputten en hoogtes TAW

Geel-10-markt: proefput 2 niv. 50 cm

Spoornummer: S01

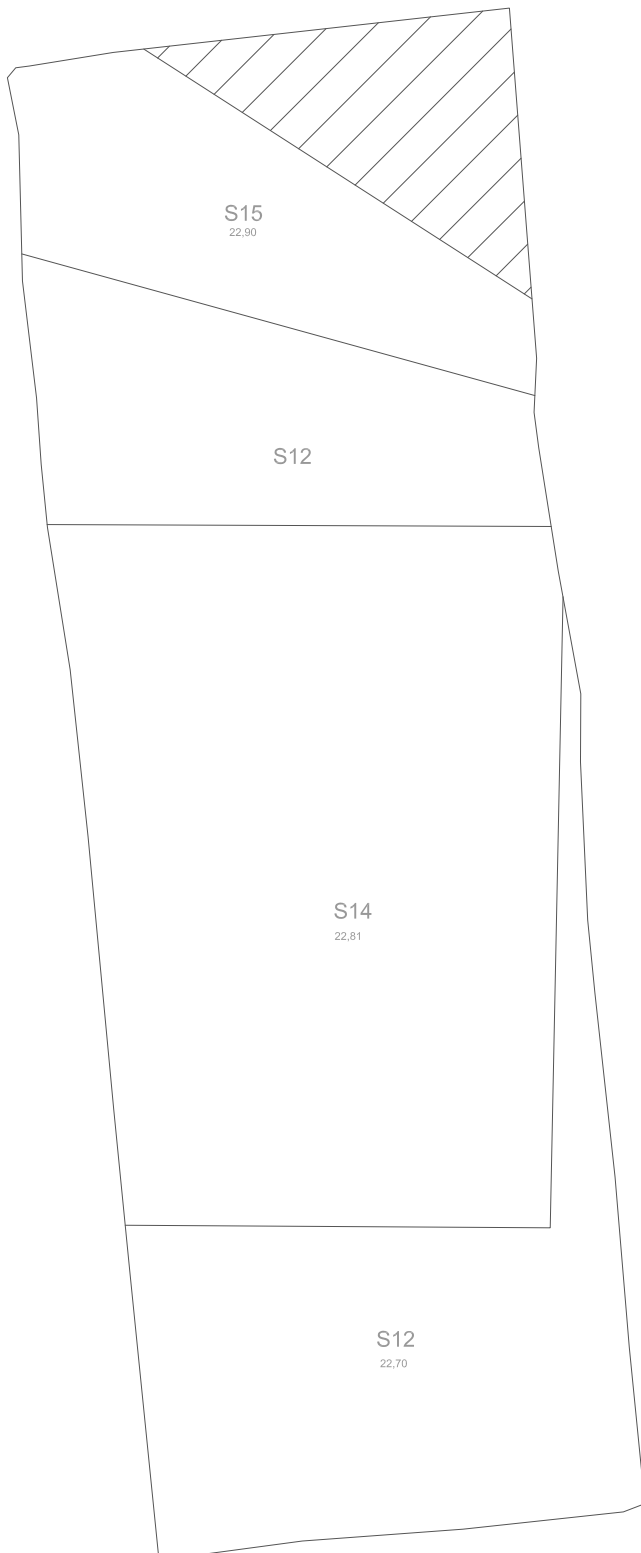
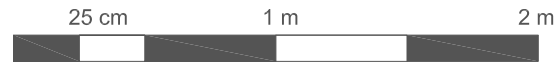
Recente Verstoring:

Geel-10-markt: proefput 2 niv. 110 cm

Spoornummer: S01

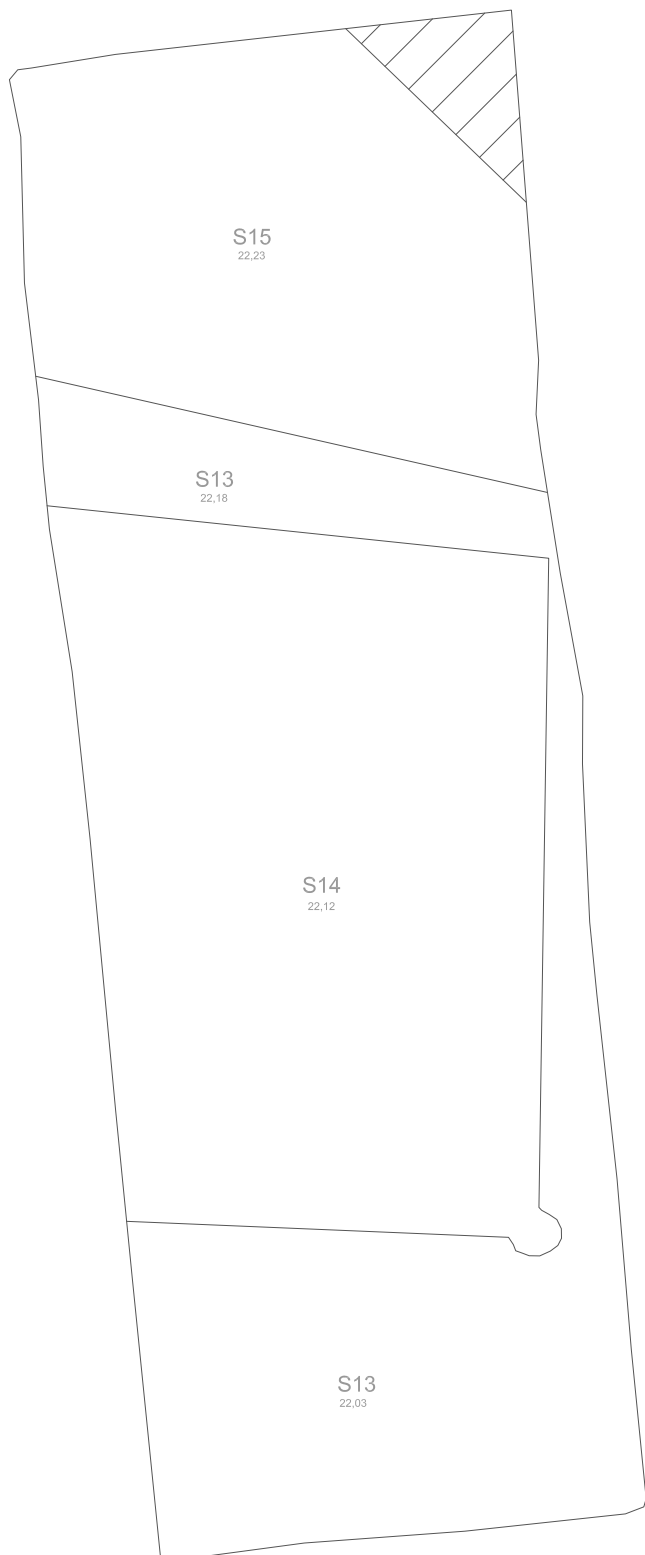
Recente Verstoring:

Geel-10-markt: proefput 2 niv. 160 cm

Spoornummer: S01

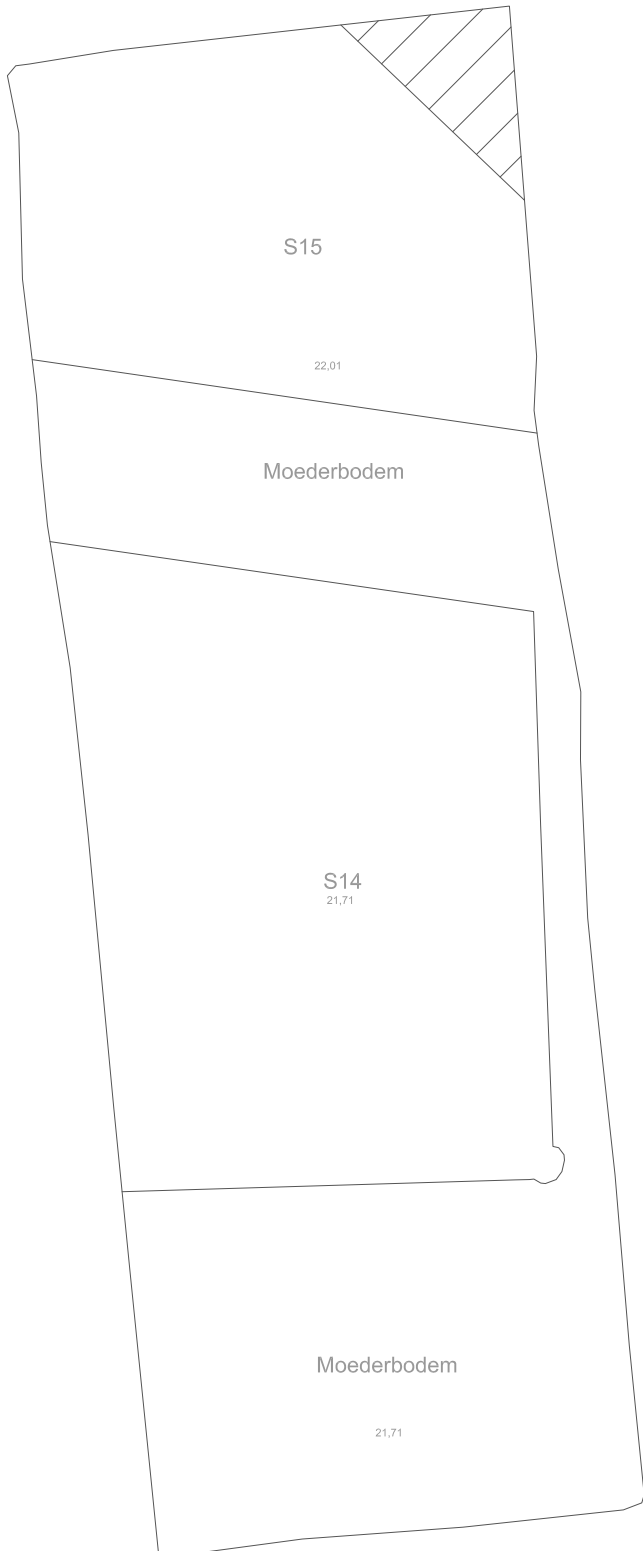
Recente Verstoring:

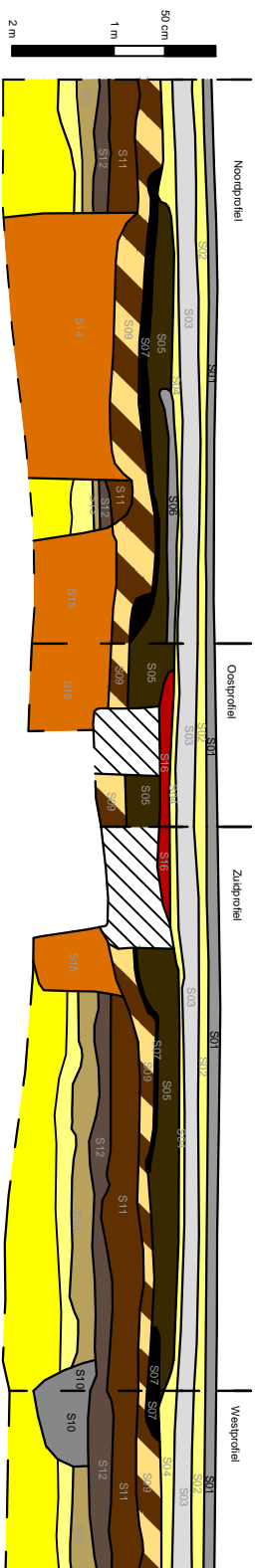

Geel-10-markt: proefput 2 niv. 200 cm

Spoornummer: S01

Recente Verstoring:

Bijlage 6: Profieltekeningen

Bijlage 7: CD-ROM / DVD met rapport, foto's en bijlagen

9 Colofon

Auteur: Alfonso Medinilla
Redactie :
Veldwerk: Alfonso Medinilla en Thierry De Laet
Tekeningen: Alfonso Medinilla en Thierry De Laet
Determinatie vondsten: Alfonso Medinilla
Archaeological Solutions bvba
Paardenstraatje 3, 2800 Mechelen
Telefoon +32 (0) 496 27 79 41
Fax +32 (0) 15 330 990
info@archaeological-solutions.be
www.archaeological-solutions.be

Documenteigenschappen

Versies

Versie	Datum	Auteur(s)	Opmerkingen
0.0	24/09/2010	Alfonso Medinilla	Concept
0.1	5/10/2010	Alfonso Medinilla	Concept
1.0	20/10/2010	Alfonso Medinilla	Definitief Rapport

Nazicht

Versie	Datum	Naam	Organisatie	Rol
0.0	28/09/2010	Alde Verhaert	Ruimte en Erfgoed Vlaanderen	Erfgoedconsulent
0.1	5/10/2010	Alde Verhaert	Ruimte en Erfgoed Vlaanderen	Erfgoedconsulent

Goedkeuring

Versie	Datum	Naam	Organisatie	Rol
0.1	18/10/2010	Alde Verhaert	Ruimte en Erfgoed Vlaanderen	Erfgoedconsulent

Verspreiding

Versie	Datum	Organisatie	Namen
--------	-------	-------------	-------

